

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੈਸਰਜ਼ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਥੀ ਰਾਮ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1171

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਨਿਯਮ, 1962-ਨਿਯਮ 24 ਉਪ-ਨਿਯਮ (12) ਅਤੇ (14)- ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹਨ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (12) ਅਤੇ (14) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਆਪਣਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਵਸੂਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ, ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਫੋਣ-ਦੁਆਈ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਮੈਂਡਮਸ ਮਨਾਹੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਸਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 24 ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ 5, 9, 10, 12 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17(7) ਨੰਬਰ 3, 6, 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ 11 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦਾ ਗਜ਼ਟ (ਵਾਯੂ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦੇ ਨਾਲ ਆਰ.ਐਸ. ਮਾਰਿਆ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-ਮੈਸਰ ਗੋਕਲ ਚੰਦ-ਨਾਥੀ ਰਾਮ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨਾਜ, ਕਪਾਹ, ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕੁਰਾਲੀ ਵਿਖੇ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 1939 (1939 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 5) (ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 23) ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. GSR PA-23|61| S.43| 62, ਮਿਤੀ 9 ਜੁਲਾਈ, 1962, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼, 1962, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) 9), (10), (12) ਅਤੇ (14), ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੰ. 3, 6, 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਕਮ, ਮਨਾਹੀ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਰਿੱਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਾਲੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ "ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਮਾਰਕੀਟ ਏਰੀਆ" ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਖਰੀਦ, ਵੇਚ, ਸਟੋਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ "ਡੀਲਰ" ਹੈ, ਨੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਤੇ ਧਾਰਾ ix) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੀਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਬੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 43 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਵਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ 500 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 39, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੇ 50 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਉਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ, ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੇਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੁਣ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5), (9) ਅਤੇ (10) ਜਾਂ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੰ: 3, 6, 9, 10 ਅਤੇ 12 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ, ਜਦਕਿ ਸ਼ਰਤ ਨੰ: 11 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨੰ. 3 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਮੰਗ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਸੀਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸੌਂਪੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਸੀਦ ਉਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰਤ ਨੰ. 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੰ: 6, 10 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਹਾਲਤ ਨੰਬਰ 9 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਉਹ (ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸਸੁਦਾ ਦਲਾਲ, ਤੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮਾਪਕ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪੱਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ।"

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ (ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 19 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦਲਾਲ, ਤੋਲਕਾਰ, ਨਾਪਦਾਰ, ਸਰਵੇਅਰ, ਗੋਦਾਮ-ਕੀਪਰ ਜਾਂ ਪੱਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਫਾਰਮ, ਫਾਰਮ ਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੰ. 7 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ (ਗੋਦਾਮ-ਕੀਪਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਡੀਲਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਦਲਾਲ, ਤੇਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਾਪਿਆ, ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਪੱਲੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 9 ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਰਮ ਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਦਰਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਾਰਮ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (12) ਅਤੇ (14) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (12) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

“ਹਰੇਕ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਫਾਰਮ। ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਕਨੂੰਨ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਣਯੋਗ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਫਾਰਮ। ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਮ ਹੈ ਜੋ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਕਮਿਸ਼ਨ" ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (14) ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਡਿਲਿਵਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਵਾਉਚਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ, ਜਦਕਿ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਫਾਰਮ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇਵਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰਾਲੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3669-ਐਗਰ. , ਮਿਤੀ 21 ਨਵੰਬਰ, 1945 ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13(1) ਨੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 100 ਰੁਪਏ ਖਰੀਦੇ ਜਾਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵੱਧ ਕੋਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਸੀ (ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੁਝ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਰਚਾਂ ਦੇ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ- ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ)।" ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਖੇਤਰਾਂ (ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇਵਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਫਾਰਮ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇਵਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (12) ਅਤੇ (14) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਵਧੇਰੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਸ਼੍ਰੀ

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (12) ਅਤੇ (14) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਪਾਰ ਦੀ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀਲਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਤਫਾਕਨ ਖਰਚੇ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚੇ ਗਏ ਖਰਚੇ। ਨਿਲਾਮੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਜ ਦਾ ਤੇਲ ਕਰਨਾ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਨਾ, ਬੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਲਾਈ ਆਦਿ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਉਹ ਬਜ਼ਾਰ ਜਿੱਥੇ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਆਬਜੈਕਟਸ ਐਂਡ ਰੀਜ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 5 ਆਫ਼ 1939 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ, ਐਕਸਟਰਾਆਰਡੀਨਰੀ, ਮਿਤੀ 1 ਜੁਲਾਈ, 1938 ਦੇ ਪੰਨਾ 98 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਐੱਮ.ਸੀ.ਵੀ.ਐੱਸ. ਅਰੁਣਾਚਲਾ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ, 1933 ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਰੋਪਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 20 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਬੰਬੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 22 ਆਫ਼ 1939, ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਸਟੇਟ (2) ਵਿੱਚ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (12) ਅਤੇ (14) ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਲਾਭ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (10) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਉਤਪਾਦਕ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ (ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ) ਕੋਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਫਾਇਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਮਹਿਜ਼ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ,

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੇਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰੈਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) A .I.R . 1959 S.C. 300

(2) A.I.R. 1962 S.C. 97

ਨੋਹਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।